

Nr 116.

Av herr **Stendahl**, om ökat anslag till flottans ersättningsbyggnad.

Skall den svenska flottan vid behov effektivt kunna fylla sina uppgifter vid hävdande av landets självständighet är det nödvändigt, att densamma består av till strid användbara fartyg, skickligt förda och bemannade med väl övade besättningar.

För att åstadkomma ett lyckligt resultat härutinnan fordras ostridigt en viss organisation för att teoretiskt förbereda vad som praktiskt skall utföras, men lika ostridigt torde vara, att de belopp, som de senaste åren ställts till förfogande för ny- eller rättare sagt ersättningsbyggnad, icke på långt när stått i rimligt förhållande till de kostnader, som sjöförsvarsorganisationen dragit.

I Kungl. Maj:ts proposition 50/1925 anger chefen för försvarsdepartementet, att det årliga ersättningsbyggnadsanslaget för en flotta av 4 pansarskepp, 2 kryssare, 8 jagare, 8 ubåtsjagare, 6 torpedubåtar och 3 minubåtar skulle vara 13,425,000 kronor. Det förtjänar emellertid framhållas, att detta fartygsantal skiljer sig från det av Kungl. Maj:t föreslagna antalet fartyg i kustflottan så till vida, att 5 kryssare ersättas med endast 2 stycken kryssare och 2 stycken minundervattensbåtar.

I stället för att taga konsekvensen av sina egna siffror och utredningar föreslog emellertid Kungl. Maj:t i samma proposition för budgetåret 1925—1926 ett ersättningsbyggnadsanslag av 5.6 miljoner kronor, vilket av riksdagen beviljades, och i årets statsverksproposition begäras för budgetåret 1926—1927 endast 7.1 miljoner kronor.

Av statsrådets yttrande i motiveringen till 1925 års proposition, »även om jag håller det för högst sannolikt, att detta belopp kommer att visa sig vara otillräckligt för vidmakthållande av kustflottan», torde framgå, att statsrådet själv var tämligen övertygad om otillräckligheten av det av honom föreslagna ersättningsbyggnadsanslaget, och torde detta uttalande kunna få tolkas såsom ett löfte från statsrådets sida att till ett kommande år återkomma med äskande om ett större anslag, vilket bättre skulle svara mot både behovet och statsrådets premisser.

Frågan om beviljande av ett rimligt anslag till flottans förnyande borteliminerades genom att hänskjuta typfrågan till en särskild kommitté i och för utredning, och ställdes i utsikt, att resultatet av denna utredning skulle föranleda en kungl. proposition till 1927 års riksdag.

De i den kungl. propositionen 50/1925 angivna siffrorna torde ostridigt giva vid handen, att ett ersättningsbyggnadsanslag av 5.6 eller 7.1 miljoner kronor per år är fullständigt otillräckligt och måste medföra antingen en väsentlig minskning av flottans stridsvärde eller stora anslag under de kommande åren för att neutralisera vad som nu försummas. Det torde ur alla synpunkter vara fördelaktigt, om ersättningsbyggnadsanslaget hölles vid en någorlunda konstant siffra, och om typfrågan och därmed pågående utredningar icke lade överstigliga hinder i vägen, borde enligt min mening ett högre byggnadsanslag redan detta år vara synnerligen önskvärt.

Riksdagen har genom sitt beslut 1924 om byggande av bland annat två jagare och två undervattensbåtar av nya typer fattat ståndpunkt till dessa typfrågor, och torde den nu pågående utredningen knappast kunna hava något inflytande på dessa tvenne typer, utan torde man väl kunna få förutsätta, att dessa genom 1924 års riksdagsbeslut fått sin lösning för en del år framåt. Under sådana förhållanden torde väl knappast något hinder kunna möta för att fortast möjligt genom nybyggnad av ytterligare två jagare och en undervattensbåt erhålla vardera en fullständig division jagare respektive undervattensbåtar av 1924 års typer.

Kostnaderna härför skulle, med de i Kungl. Maj:ts proposition 50/1925 angivna priserna, vara $2 \times 7 + 4.3 = 18.3$ miljoner kronor. Med en byggnadstid av 30 månader från den dag, då medel blivit anvisade, och om denna dag antages bli den 1 juli 1926, torde medlen lämpligen böra fördelas med en tredjedel på vardera budgetåren 1926—27, 1927—28 och 1928—29.

Anslagen för flottans ersättningsbyggnad i och för ovan angivna materiel bli under dessa förutsättningar:

Budgetår	1926/27	1927/28	1928/29
Kostnader för 1924 beslutade fartygsbyggnader	7.1	7.1	0.42
Ovan föreslagna kostnader	6.1	6.1	6.1
Summa, milj. kronor	13.2	13.2	6.52

Då flottans tillstånd kräver ett större ersättningsbyggnadsanslag, än vad de senare åren beviljats, och ett dylikt större anslag, utan att träda den nu pågående utredningen om vissa fartygstyper för nära, enligt min uppfattning torde kunna beviljas, tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen måtte besluta byggande av två stycken jagare och en torpedundervattensbåt av 1924 års typer för en sammanlagd kostnad av 18.3 miljoner kronor, att fördelas med 6.1 miljoner kronor på vart och ett av budgetåren 1926—1927, 1927—1928 och 1928—1929.

Stockholm den 22 januari 1926.

Sten Stendahl.